

**TERJEMAHAN MAKNA PERINTAH DALAM SURAH AL-
BAQARAH: ANALISIS PERBANDINGAN ANTARA TERJEMAHAN
TAFSIR FI ZILAL AL-QURAN DENGAN TAFSIR PIMPINAN AR-
RAHMAN**

AHMAD ZULFADHLI BIN NOKMAN

**DISERAHKAN KEPADA FAKULTI BAHASA DAN LINGUISTIK,
UNIVERSITI MALAYA UNTUK MEMENUHI KEPERLUAN BAGI
IJAZAH SARJANA PENGAJIAN BAHASA MODEN**

2013

PERAKUAN KEASLIAN PENULISAN

Nama : **Ahmad Zulfadhli bin Nokman** (No. K.P/Pasport: **860318-35-6091**)

No. Pendaftaran/Matrik : **TGA 100019**

Nama Ijazah : **Sarjana Pengajian Bahasa Moden**

Tajuk Tesis (“Hasil Kerja ini”):

Terjemahan Makna Perintah Dalam Surah Al-Baqarah: Analisis Perbandingan Antara Terjemahan Tafsir Fi Zilal Al-Quran Dengan Tafsir Pimpinan Ar-Rahman

Bidang Penyelidikan : **Terjemahan Arab-Melayu**

Saya dengan sesungguhnya dan sebenarnya mengaku bahawa:

- (1) Saya adalah satu-satunya pengarang/penulis Hasil Kerja ini;
- (2) Hasil Kerja ini adalah asli;
- (3) Apa-apa penggunaan mana-mana hasil kerja yang mengandungi hak cipta telah dilakukan secara urusan yang wajar dan bagi maksud yang dibenarkan dan apa-apa petikan, ekstrak, rujukan atau pengeluaran semula daripada atau kepada mana-mana hasil kerja yang mengandungi hak cipta telah dinyatakan dengan sejelasnya dan secukupnya dan satu pengiktirafan tajuk hasil kerja tersebut dan pengarang/penulisnya telah dilakukan dalam Hasil Kerja ini;
- (4) Saya tidak mempunyai apa-apa pengetahuan sebenar atau patut semunasabahnya tahu bahawa penghasilan Hasil Kerja ini melanggar suatu hak cipta hasil kerja yang lain;
- (5) Saya dengan ini menyerahkan kesemua dan tiap-tiap hak yang terkandung di dalam hak cipta Hasil Kerja ini kepada Universiti Malaya (“UM”) yang seterusnya mula dari sekarang adalah tuan punya kepada hak cipta di dalam Hasil Kerja ini dan apa-apa pengeluaran semula atau penggunaan dalam apa jua bentuk atau dengan apa jua cara sekalipun adalah dilarang tanpa terlebih dahulu mendapat bertulis UM;
- (6) Saya sedar sepenuhnya sekiranya dalam masa penghasilan Hasil Kerja ini saya telah melanggar suatu hak cipta hasil kerja yang lain sama ada dengan niat atau sebaliknya, saya boleh dikenakan tindakan undang-undang atau apa-apa tindakan lain sebagaimana yang diputuskan oleh UM.

Tandatangan Calon

16 Ogos 2013
Tarikh

Diperbuat dan sesungguhnya diakui di hadapan

Tandatangan Saksi

16 Ogos 2013
Tarikh

Nama : Dr. Ahmad Arifin bin Sapar
Jawatan : Pensyarah/Penyelia

ABSTRAK

Kajian ini bertujuan untuk mengenal pasti persamaan dan perbezaan makna perintah yang ada di antara terjemahan Fi Zilal Al-Quran dengan terjemahan Pimpinan Ar-Rahman khususnya dalam surah Al-Baqarah. Selain itu, kajian ini juga bertujuan untuk mengenal pasti tahap ketepatan terjemahan makna perintah bahasan Arab yang telah diterjemahkan ke dalam bahasa Melayu oleh kedua-dua pemilik kitab tafsir tersebut. Bagi mencapai objektif-objektif itu, pendekatan yang digunakan adalah berbentuk analisis dan perbandingan. Cara pengumpulan data adalah melibatkan kajian perpustakaan dan juga kajian lapangan. Kajian lapangan melibatkan sepuluh orang pakar bahasa yang meneliti tahap ketepatan terjemahan-terjemahan tersebut. Daripada dapatan kajian, terdapat sebanyak 80 persamaan pada terjemahan makna perintah di antara kedua-dua kitab tafsir tersebut. Manakala perbezaannya pula ialah sebanyak 103 patah perkataan. Ini menunjukkan bahawa perbezaan terjemahan makna perintah di antara kedua-dua kitab tafsir tersebut adalah lebih banyak daripada persamaannya. Manakala daripada hasil soal selidik pula, kebanyakan daripada terjemahan makna perintah oleh Tafsir Fi Zilal Al-Quran mencapai tahap yang paling tinggi berbanding Tafsir Pimpinan Ar-Rahman.

ABSTRACT

This study was conducted for the purpose of identifying similarities and differences between Tafsir Fi Zilal Quran with Tafsir Pimpinan Ar-Rahman in terms of imperative meanings in Surah Al-Baqarah. In addition, this study also aims to identify the level of accuracy of the imperative meanings of Arabic language, which was translated into the Malay language by both translations. To achieve these objectives, the approach was based on the analysis and comparison. Methods of data collection are involved library research and field studies. Field study involves ten language experts who examine the accuracy of the translations. From this study, there were 80 similarity of imperative meanings between both translations. While the difference stood at 103 words. This shows that the differences among them in terms of imperative meanings are more than similarities. Whereas from the questionnaire results, most of the translation of imperative meanings from Tafsir Fi Zilal Al-Quran achieve the highest level against Tafsir Pimpinan Ar-Rahman in terms of accuracy.

PENGHARGAAN

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ، حَمْدًا حَامِدِينَ، حَمْدًا شَاكِرِينَ، حَمْدًا يُؤَافِي نِعْمَهُ وَيُكَافِي مَزِيدَهُ، يَا رَبَّنَا لَكَ الْحَمْدُ كَمَا يَنْبَغِي لِجَلَالِ وَجْهِكَ وَعَظِيمِ سُلْطَانِكَ، اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ أَجْمَعِينَ.

Alhamdulillah, bersyukur kepada Allah s.w.t kerana dengan limpah kurnia dan inayahnya dapat saya menyiapkan laporan penyelidikan ini bagi memenuhi keperluan Ijazah Sarjana Pengajian Bahasa Moden.

Terima kasih diucapkan kepada Dekan Fakulti Bahasa dan Linguistik Universiti Malaya, para pensyarah dan kakitangan universiti kerana kerjasama yang diberikan sangat membantu saya dalam penulisan laporan ini.

Jutaan terima kasih saya ucapkan kepada penyelia saya, Dr. Ahmad Arifin Sapar yang tidak jemu membimbing, memberi tunjuk ajar dan galakan kepada saya dalam penulisan ini. Kesungguhannya dalam membantu saya menyiapkan laporan ini amatlah dihargai. Semoga Allah s.w.t sentiasa merahmatinya.

Tidak lupa juga terima kasih yang tidak terhingga diucapkan kepada ayahanda Haji Nokman bin Zakaria dan bonda Hajah Hasimah binti Abd Ghani yang tidak jemu menyuntik semangat dan galakan dalam diri saya ini di sepanjang pengajian di peringkat sarjana.

Kepada isteri yang tercinta Nurhayati binti Abdullah, sokongan, galakan, pengorbanan dan kesabaran yang ditunjukkan di sepanjang pengajian ini akan sentiasa diingati. Begitu juga dengan ahli keluarga yang lain yang sentiasa mendoakan kejayaan saya. Terima kasih diucapkan. Semoga Allah sentiasa merahmati kalian.

Sepenuh penghargaan juga dikirim kepada warga Universiti Teknologi Mara (Terengganu) khususnya rakan-rakan di Fakulti Akademi Pengajian Bahasa yang sentiasa memberi sokongan moral kepada saya dalam menyiapkan penulisan ini.

Akhir kalam, saya mendoakan kejayaan, kesejahteraan dan ketenangan sentiasa dilimpahkan ke dalam diri mereka yang membantu saya secara langsung atau tidak langsung dalam pengajian ini. Semoga Allah mengurniakan balasan Syurga kepada kita semua. Amiin.

Ahmad Zulfadhli bin Nokman
Pelajar Sarjana Pengajian Bahasa Moden,
Universiti Malaya.

SENARAI KANDUNGAN

	HALAMAN
Perakuan Keaslian Penulisan	ii
Abstrak	iii
Abstract	iv
Penghargaan	v
Senarai Kandungan	vii
Senarai Jadual	xi
Senarai Rajah	xii
Senarai Singkatan	xiii
Panduan Transliterasi Huruf Arab ke Huruf Rumi	xiv

BAB SATU : PENGENALAN

1.0	Pendahuluan	1
1.1	Permasalahan Kajian	3
1.2	Objektif Kajian	4
1.3	Soalan Kajian	5
1.4	Kepentingan Kajian	5
1.5	Skop dan Batasan	6
1.6	Sorotan Kajian Lampau	6
1.7	Metodologi Kajian	8
1.8	Tentatif Kajian	9
1.9	Penutup	10

BAB DUA : TERJEMAHAN DAN MAKNA

PERINTAH

2.0	Pendahuluan	11
2.1	Definisi Terjemahan	12
	2.1.1 Dari Segi Bahasa	12
	2.1.2 Dari Segi Istilah	13
2.2	Makna Perintah Bahasa Arab	14
	2.2.1 Pengertian Makna Perintah	14
	2.2.2 Kategori Makna Perintah	16
2.3	Teori-teori Terjemahan	18
	2.3.1 Teori Terjemahan	18
	2.3.2 Teori Ketepatan Makna Padanan	20
2.4	Terjemahan Al-Quran	23
	2.4.1 Metodologi Penterjemahan Al-Quran	23

2.4.2	Penterjemahan Al-Quran di Malaysia	25
2.5	Penutup	28
BAB TIGA: METODOLOGI KAJIAN		
3.0	Pendahuluan	29
3.1	Kajian Perpustakaan	29
3.2	Pengumpulan Data	31
3.3	Analisis Data	32
3.4	Penutup	34
BAB EMPAT: ANALISIS DAPATAN		
4.0	Pendahuluan	36
4.1	Persamaan di antara TPAR dengan TFZQ	37
4.1.1	Persamaan Penterjemahan Fi'l Amr	37
4.1.1 (a)	Persamaan Penterjemahan Fi'l Amr Thulathi	37
4.1.1 (b)	Persamaan Penterjemahan Fi'l Amr Ruba'i	41
4.1.1 (c)	Persamaan Penterjemahan Fi'l Amr Khumasi	43
4.1.1 (d)	Persamaan Penterjemahan Fi'l Amr Sudasi	46
4.1.2	Persamaan Penterjemahan La An-Nahiyatt	47
4.1.3	Persamaan Penterjemahan Ism Fi'l Makna Perintah	50
4.1.4	Persamaan Penterjemahan La Al-Amr	52
4.2	Perbezaan Penterjemahan di antara TPAR dengan TFZQ	54
4.2.1	Perbezaan Penterjemahan Fi'l Amr	54
4.2.1 (a)	Perbezaan Penterjemahan Fi'l Amr Thulathi	54
4.2.1 (b)	Perbezaan Penterjemahan Fi'l Amr Ruba'i	59

4.2.1 (c) Perbezaan Penterjemahan Fi'l Amr Khumasi	61
4.2.1 (d) Perbezaan Penterjemahan Fi'l Amr Sudasi	63
4.2.2 Perbezaan Penterjemahan La An-Nahiyatt	65
4.2.3 Perbezaan Penterjemahan Ism Fi'l Makna Perintah	68
4.2.4 Perbezaan Penterjemahan La Al-Amr	70
4.3 Analisis Ketepatan Makna Perintah	71
4.3.1 Terjemahan Fi'l Amr	72
4.3.2 Terjemahan La An-Nahiyatt	78
4.3.3 Terjemahan La Al-Amr	82
4.4 Ulasan	84
4.5 Penutup	86
 BAB LIMA: PENUTUP	
5.0 Pendahuluan	87
5.1 Rumusan	87
5.2 Cadangan	96
5.3 Penutup	97
 BIBLIOGRAFI	
	98

SENARAI JADUAL

JADUAL	PERKARA	HALAMAN
Jadual 1	Persamaan Penterjemahan Fi'l Amr Thulathi	37
Jadual 2	Persamaan Penterjemahan Fi'l Amr Ruba'i	41
Jadual 3	Persamaan Penterjemahan Fi'l Amr Khumasi	44
Jadual 4	Persamaan Penterjemahan Fi'l Amr Sudasi	46
Jadual 5	Persamaan Penterjemahan La An-Nahiyatt	47
Jadual 6	Persamaan Penterjemahan Ism Fi'l Makna Perintah	51
Jadual 7	Persamaan Penterjemahan La Al-Amr	52
Jadual 8	Perbezaan Penterjemahan Fi'l Amr Thulathi	54
Jadual 9	Perbezaan Penterjemahan Fi'l Amr Ruba'i	59
Jadual 10	Perbezaan Penterjemahan Fi'l Amr Khumasi	62
Jadual 11	Perbezaan Penterjemahan Fi'l Amr Sudasi	64
Jadual 12	Perbezaan Penterjemahan La An-Nahiyatt	65
Jadual 13	Perbezaan Penterjemahan Ism Fi'l Makna Perintah	68
Jadual 14	Perbezaan Penterjemahan La Al-Amr	70
Jadual 15	Tahap Ketepatan Terjemahan Fi'l Amr	72
Jadual 16	Tahap Ketepatan Terjemahan La An-Nahiyatt	78
Jadual 17	Tahap Ketepatan Terjemahan La Al-Amr	82

SENARAI RAJAH

RAJAH	PERKARA	HALAMAN
Rajah 1	Persamaan dan Perbezaan Penterjemahan Fi'l Amr antara TPAR dengan TFZQ	89
Rajah 2	Persamaan dan Perbezaan Penterjemahan La An-Nahiyatt antara TPAR dengan TFZQ	91
Rajah 3	Persamaan dan Perbezaan Penterjemahan Ism Fi'l antara TPAR dengan TFZQ	93
Rajah 4	Persamaan dan Perbezaan Penterjemahan La Al-Amr antara TPAR dengan TFZQ	93
Rajah 5	Tahap Ketepatan Terjemahan Fi'l Amr dalam TPAR dan TFZQ	94
Rajah 6	Tahap Ketepatan Terjemahan La An-Nahiyatt dalam TPAR dan TFZQ	95
Rajah 7	Tahap Ketepatan Terjemahan La Al-Amr dalam TPAR dan TFZQ	95

SENARAI SINGKATAN

bil.	Bilangan
No.	Nombor
s.w.t	Subhanahu wa ta`ala
TFZQ	Tafsir Fi Zilal Al-Quran
TPAR	Tafsir Pimpinan Ar-Rahman

PANDUAN TRANSLITERASI HURUF ARAB KE HURUF RUMI

NAMA HURUF	LAMBANG HURUF	TRANSLITERASI
Hamzat	ء	'
ba:'	ب	B
ta:'	ت	T
tha:'	ث	Th
ji:m	ج	J
ha:'	ح	H
kha:'	خ	Kh
da:l	د	D
dha:l	ذ	Dh
ra:'	ر	R
za:y	ز	Z
si:n	س	S
shi:n	ش	Sh
sa:d	ص	<u>S</u>
da:d	ض	<u>D</u>
ta:'	ط	<u>T</u>
za:'	ظ	<u>Z</u>
'ayn	ع	'
Ghayn	غ	Gh
fa:'	ف	F
qa:f	ق	Q
ka:f	ك	K

la:m	ل	L
mi:m	م	M
nu:n	ن	N
ha:’	هـ	H
wa:w	و	W
ya:’	ي	Y
ta:’ marbu:taṭ	ة	Tt
tashdid ya:’	يْ	Yy

Catatan: Transliterasi ini merujuk kepada Pedoman Transliterasi Ejaan Arab ke Melayu, Jabatan Bahasa Arab dan Bahasa-bahasa Timur Tengah, Fakulti Bahasa dan Linguistik, Universiti Malaya (edisi 2006)